

*Хайдарі Н. І.,**кандидат педагогічних наук, доцент
доцент кафедри іноземних мов та перекладу
Національного авіаційного університету**Мірошник С. О.,**старший викладач кафедри іноземних мов та перекладу
Національного авіаційного університету**Грицан А. Д.,**студентка кафедри англійської філології і перекладу
Національного авіаційного університету*

НЕОБРАЗНИЙ ПЕРЕКЛАД ІДІОМ (НА МАТЕРІАЛІ КНИГ ІЗ ЦИКЛУ «ХРОНІКИ НАРНІЇ»)

Анотація. Статтю присвячено особливостям необразного перекладу ідіом (на матеріалі книг із циклу «Хроніки Нарнії»). Мета статті – з'ясувати особливості ідіом та фразеологізмів, а також способи їх відтворення українською (на матеріалі циклу книг К. С. Льюїса «Хроніки Нарнії» у перекладах В. Наріжної та О. Манька). З'ясовано, що питання адекватного перекладу ідіом та фразеологізмів у літературних творах завжди було важливим, а з розвитком сучасної літератури – набуло ще більшої актуальності. Доведено, що важливість дослідження зумовлена культурними та світоглядними особливостями кожного народу, які при відтворенні з «вихідної мови» на «мову перекладу» можуть втратити свою самобутність та ідентичність. В зв'язку з цим перед сучасним перекладачем постає завдання не лише підібрати аналог до ідіому мови оригіналу, але й зберегти стилістичне забарвлення першотвору. Особливо це стосується художньої літератури, де кожен герой, залежно від віку та роду зайнятості має притаманний словниковий запас, що складається з лексем, які найяскравіше відображають його характер. Визначено, що адекватний переклад варто здійснювати з урахуванням контексту, при цьому потрібно зберігати стилістичне значення ідіому та емоційно-експресивне забарвлення. З'ясовано, що необразний переклад користується популярністю, коли в українській мові немає відповідного фразеологізму. Перекладачам нерідко доводиться відмовитись від образності і застосувати описовий переклад. Якщо образність ідіому легко сприймається читачами і не створюється враження штучності мови, перекладачі звертаються до калькування. Однак цей спосіб перекладу не найкращий і використовується, коли відтворити ідіому по-інакшому неможливо. Трапляються випадки контекстуальної заміни, тобто для передачі змісту англійської ідіому в українській мові перекладач знаходить інший за значенням фразеологізм, що не поступається в експресивності та відповідає стилістичному спрямуванню.

Ключові слова: вихідна мова, мова перекладу, переклад, еквівалент, ідіома, фразеологізм, відтворення.

Постановка проблеми. Питання адекватного перекладу ідіом та фразеологізмів у літературних творах досі залишається

суперечливим. Оскільки кожен народ має різну культуру та світогляд, ідіоми однієї мови при відтворенні в перекладі можуть стати повною нісенітницею для носіїв іншої. Саме тому переклад ідіом вимагає значних зусиль. Перед перекладачем постає завдання не лише підібрати аналог до ідіому мови оригіналу, але й зберегти стилістичне забарвлення першотвору. Варто зауважити, що особливо це стосується художньої літератури, де кожен герой, залежно від віку та роду зайнятості має притаманний словниковий запас, що складається з лексем, які найяскравіше відображають його характер.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання відтворення ідіом у перекладі неодноразово привертало увагу дослідників, зокрема О. І. Білодіда, Л. П. Білозерської, А. С. Д'якова, В. І. Карабана, І. В. Корунця, З. Б. Куделько та ін.. Сьогодні досі актуальні дослідження у сфері відтворення ідіом, зокрема вивчення лінгвостилістичних засобів творення ідіом, властивих тим, чи іншим народам і мовам, у перекладі.

Відомо, що втрата сенсу ідіому при перекладі приводить до неадекватного перекладу більше, ніж навіть втрата дослівності.

Мета статті – з'ясувати особливості ідіом та фразеологізмів, а також способи їх відтворення українською (на матеріалі циклу книг К. С. Льюїса «Хроніки Нарнії» у перекладах В. Наріжної та О. Манька).

Виклад основного матеріалу. Трапляються випадки, коли в українській мові немає ні еквівалента, ні аналога фразеологізму або ж він є, але не підходить за стилістичним спрямуванням. У такому випадку перекладач змушений звертатися до описового перекладу, калькування або ж навіть контекстуальної заміни. Звичайно, такий український переклад значно поступається англійському першотвору. Тому бажано шукати вихід з ситуації. Проаналізуємо, чи впорались перекладачі «Хронік Нарнії» з проблемними фразеологізмами у творі.

“Shall we go and try it now?” said Digory.

“All right,” said Polly.

“Don't if you'd rather not,” said Digory.

“I'm game if you are,” said she [1, p. 14].

Переклад В. Наріжної: – *Може, подамось туди прямо зараз?* – *запропонував Дігорі.*

– Давай, – трохи розгубилася Поллі.

– Якщо ти не впевнена, то краще не треба, – сказав хлопчик.

– Якщо – ти за, то я з тобою, – зважилася Поллі [2, с. 12].

Переклад О. Манька: – *Ходімо, спробуєм сьогодні, – запропонував Дігорі.*

– Ходім, – погодилася Поллі.

– Гм, а може, тобі ліше залишитися? – засумнівався Дігорі.

– Як ти, так і я, – заперечила дівчинка [3, с. 10].

У діалозі між дітьми автор використовує ідіому *to be game for smth.* Якщо звернутися до «Англо-українського фразеологічного словника», то маємо такий переклад ідіоми: «бути готовим зробити щось», «бути не від того, щоб зробити щось» [4, с. 87]. Обидва перекладачі зберегли значення англійської ідіоми, але пов'язали її з другою частиною речення: *if you are.* У перекладі бачимо, що друга частина виходить на перший план, а сама ідіома наче доповнює її. Таким чином, описовий переклад В. Наріжної «якщо – ти за, то я з тобою» і О. Манька «як ти, так і я» здійснено з урахуванням контексту. До того ж, така відповідь характерна для мовлення дітей, які часто цікавляться думками один одного і вже разом вирішують що їм робити далі.

Of all the things Digory had said this was the first that really went home. Uncle Andrew started and there came over his face a look of such horror that, beast though he was, you could almost feel sorry for him [1, p. 22].

Переклад В. Наріжної: *З усього, що сказав Дігорі, схоже, тільки ця фраза й досягла мети. Дядько Ендрю здригнувся, і на його обличчі відбився такий нелюдський жах, що, яким би негідником він не був, його можна було тільки пожаліти* [2, с. 33].

Переклад О. Манька: *Зі всього, що говорив Дігорі досі, це була перша думка, яка спрямувала його до майбутнього щасливого кінця. Дядько Ендрю здригнувся. Його обличчя поступово опанувало тваринний жах – пана Ендрю стало навіть шкода* [3, с. 25].

На перший погляд вільне словосполучення *to go home* не можна взагалі назвати ідіомою. Але така ідіома існує в англійській мові і лише контекст дозволяє її розпізнати. В «Англо-українському фразеологічному словнику» *to go home to one* українською мовою перекладається «доходити до самого серця, до глибини душі; доходити до свідомості; справляти враження на когось; усвідомити щось» [4, с. 226]. На думку В. Наріжної, описовий переклад «тільки ця фраза досягла мети» повністю відповідає англійській ідіомі. Ми не заперечуємо цей варіант перекладу, але вважаємо, що слід використати український фразеологізм «брати за живе» або його синонім «зачепити за живе» [5, с. 57]. Отже, якщо замінити вільне словосполучення перекладача на запропонований фразеологізм, отримаємо такий переклад: «З усього, що сказав Дігорі, схоже, тільки ця фраза зачепила дядька Ендрю за живе.» При цьому зберігається стилістичне значення ідіоми і з'являється емоційно-експресивне забарвлення.

Suddenly they heard a soft noise from the end of the room which was still undamaged. They turned as quick as lightning, to see what it was [6, p. 38].

Переклад В. Наріжної: *Зненацька з неушкодженого краю кімнати до них долинув тихий шурхіт. Блискавично повернувшись, діти побачили, в чому річ* [7, с. 65].

Переклад О. Манька: *Раптом вони почули негolosний шурхіт, що долинув з усієї частини кімнати. Діти блискавично обернулися на нього* [8, с. 49].

У другому реченні зустрічаємось з ідіомою *as quick as lightning*, що виступає у функції порівняння. Перекладачі скористалися однослівним відповідником «блискавично» під час передачі образності англійської ідіоми. Звернімося до «Англо-українського фразеологічного словника». Він подає такі варіанти перекладу ідіоми: «з швидкістю блискавки», «в одну мить, миттю, вмить» [4, с. 106]. На жаль, дуже важко дібрати фразеологічний аналог, який би зберіг значення ідіоми і мав би схожу стилістичну спрямованість. У цьому випадку можна лише наблизитись до образності ідіоми, використавши прислівник «блискавично» або дослівно передати образ – «швидко наче блискавка, з швидкістю блискавки». В іншому разі слід перекласти ідіому описово.

“You don’t care twopence about her,” said Digory savagely. “I thought you might; after all, she’s your sister as well as my Mother” [1, p. 68].

Переклад В. Наріжної: *Вам на неї геть начхати! – яро вигукнув Дігорі. – Я думав, ви хоч трохи переймаєтесь, вона ж не лише моя мама, а й ваша рідна сестра* [2, с. 132].

Переклад О. Манька: – *Ви ніскільки не турбуєтесь про маму, – з гиркотою в голосі перебив Дігорі, – а могли б. Уреши-ті-реши, – то ж ваша сестра* [3, с. 100].

Аналізуючи переклади ідіоми *not to care twopence about smb*, можна побачити наскільки різні почуття охоплюють хлопчика в українських варіантах В. Наріжної та О. Манька. Звернімо увагу на переклад В. Наріжної – «Вам на неї геть начхати!». Перекладач тлумачила ідіому описово, однак надала їй негативного, грубого і вульгарного забарвлення. Такий переклад здійснено не випадково. В. Наріжна представила українському читачеві впевненого, сміливого хлопчика, який не потурає злим і лицемірним людям (на зразок його дядька Ендрю) і не боїться висловити свою думку у вічі дорослому. Зовсім іншу ситуацію спостерігаємо у О. Манька. Фраза «Ви ніскільки не турбуєтесь про маму» нічим не поступається в майстерності перекладу. На думку перекладача, дітям завжди слід бути ввічливими і в жодному випадку не можна лягати і сперечатися в підвищеному тоні з дорослими. Тому О. Манька передав значення ідіоми вільним словосполученням, надавши йому відтінок прикrostі і суму.

“What?” said the Cabby. “Not know me? Me what used to bring you a hot mash of an evening when you was out of sorts? Me what rubbed you down proper?” [6, p. 73].

Переклад В. Наріжної: – *Що? – вигукнув розпачливо фірман. – Ти не пам’ятаєш мене? А я ж вечорами носив тобі гаряче пійло з висівок, коли тобі було зле! Я завжди чистив тебе як годиться!* [7, с. 145].

Переклад О. Манька: – *Що? – здивувався візник. – Не знаєш мене? Мене, який бувало ввечері приносив тобі теплі запарені висівки, коли ти нездужав? Мене, який старанно обтирав тебе з ніг до голови?* [8, с. 110].

У цьому фрагменті нашу увагу привертає ідіома *to be out of sorts*. В «Англо-українському фразеологічному словнику» запропоновані такі українські відповідники: «погано почувати себе», «бути не зовсім здоровим» [9, с. 117]. В. Наріжна переклала англійську ідіому вільним словосполученням «коли тобі було зле». На нашу думку, перекладач зробила вдалу інтерпре-

тацію: слово «зле» часто вживають у мовленні прості, пересічні люди (і візник не виняток). Воно надає мові візника просторічного відтінку. У перекладі О. Манька маємо однослівний відповідник – «занедужав». Обидва переклади відповідають нормам української мови і повністю передають задум автора.

In this idea about Aravis Shasta was once more quite wrong. She was proud and could be hard enough but she was as true as steel and would never have deserted a companion, whether she liked him or not [6, p. 244].

Переклад В. Наріжної: *Думаючи так про Аравіс, Шаста вкотре помилявся. Вона була бундючна й могла поводитися доволі зверхньо, а проте була також міцною і певною, наче криця, й ніколи б не зрадила побратими, подобався б він їй чи не надто* [7, с. 90–91].

Переклад О. Манька: *Проте Шаста глибоко помилявся, думаючи так про Аравісу. Дівчина була горда, гостра на язик, але вона завжди дотримувала слова і нізащо не покинула б свого супутника, навіть якщо він їй не припав до вподоби* [8, с. 67].

У цьому випадку нашу увагу привертає ідіома *as true as steel*, що у перекладах відтворена з дещо різними відтінками. Звернувшись до «Англо-українського фразеологічного словника», маємо такі варіанти перекладу: «відданий, вірний», «відданий душею і тілом» [4, с. 966]. В. Наріжна застосувала калькування, тобто дослівно переклала ідіому. Гадаємо, що такий переклад створює враження штучності, адже невласливий загальноприйнятими нормами української мови. Це й призвело до буквализму. Перекладач О. Манько пішов іншим шляхом. Він виправданно скористався контекстуальною заміною. Якщо звернутися до оригіналу, то побачимо, що хлопчик чекав свою товаришку за містом біля Могили. І вже почав хвилюватися, і думати, що вона залишила його. Але дівчина завжди «дотримувала слова», вона незабаром з'явилася. Отже, перекладач конкретизував значення ідіоми відповідно до ситуації.

“Why, so he is your double,” exclaimed Queen Lucy. “Like two peas in a pod. This is marvelous thing” [1, p. 288].

Переклад В. Наріжної: *О, то він твій двійник! – вигукнула королева Люсі. – Схожі, наче близнюки. Просто диво якесь* [2, с. 189].

Переклад О. Манька: *Справді, твій двійник! – вигукнула королева Люсі. – Ви наче близнята. Диво та й годі!* [3, с. 132].

Якщо носій англійської мови хоче підкреслити зовнішню схожість двох людей або схожість їхніх характерів, він згадує про ідіому *like two peas in a pod*. Аналізуючи переклад В. Наріжної і О. Манька, бачимо, що в обох українських перекладах вжито порівняння «схожі, наче близнюки», «наче близнята». В «Англо-українському фразеологічному словнику» знаходимо описовий переклад «зовсім однакові» і фразеологічний аналог «як дві краплі води». На нашу думку, використання останнього не лише зберігає експресивне забарвлення ідіоми першотвору, а й дозволяє пізнати світогляд та національну вдачу українського народу.

“But, Peter,” said Lucy, “look here. I know I can’t swim for nuts at home – in England, I mean. But couldn’t we all swim long ago – if that was long ago – when we were Kings and Queens in Narnia?” [10, p. 329].

Переклад С. Андруховича: *Послухай мене, Пітере, – мовила Люсі. – Я знаю, що не можу завиграшки плавати вдома – я маю на увазі, в Англії. Проте хіба ж ми не вмели плавати*

колись давно – якщо то було давно – коли ми були королями й королевами Нарнії? [11, с. 36].

Переклад О. Манька: *– Слухай, Пітере, – озвалася Люсі, – я знаю, що не вмю плавати вдома... тобто в Англії. Але хіба ми не плавали тоді, давно... якщо це справді було давно... коли були королями та королевами Нарнії?* [12, с. 29].

Англійська ідіома *for nuts* уживається тільки в заперечних реченнях. Її значення знаходимо в «Англо-українському фразеологічному словнику» – «зовсім, цілком» [4, с. 352]. С. Андрухович перекладає ідіому досить дивним словом «за виграшки». Перекладач, мабуть, хотів сказати, що дівчинка не плаває на спір чи за якийсь виграш. Справа в тому, що в «Новому глумачному словнику української мови» немає слова «за виграшки». Вважаємо, що це слово діалектне (характерне для певної території), можливо це неологізм. Тому вважаємо недоречним використання в перекладі слів, значення яких незрозумілі для пересічної людини. О. Манько не помітив ідіому або ж її переклад не вписується в зміст речення, змістовно перевантажує його. Іншими словами, перекладач опустив англійську ідіому.

“...But what’s that got to do with it? I might as well die on a wild goose chase as die here. You are my King. I know the difference between giving advice and taking orders. You’ve had my advice, and now it’s time for orders” [10, p. 360].

Переклад С. Андруховича: *– Але що з того? Я можу з таким же успіхом померти у дикій дурнуватій погоні, як і тут. Ви мій король. Я знаю різницю між даванням порад та отриманням наказів. Я дав вам свою пораду, тепер надійшов час для наказів* [11, с. 105].

Переклад О. Манька: *– Але що воно має до справи? Я так само можу згинуть, полюючи на диких качок, як і тут. Ви – мій король. Я знаю різницю між тим, як давати поради, і як виконувати накази. Ви вже послухали моєї ради, а тепер настав час мені сповнити ваш наказ* [12, с. 84].

Уже помічено, що найбільші труднощі виникають у перекладача із фразеологічними зрощеннями, до яких і належить ідіома *a wild goose chase*. На перший погляд, може здатися, що це зовсім не ідіома, а вільне словосполучення. Тож О. Манько зробив дослівний переклад: «полюючи на диких качок». Але цей вираз суперечить контексту: що безглуздо витратити час на полювання качок, коли Нарнія в небезпеці, а допомоги ще немає. С. Андрухович розпізнав ідіому і відтворив її описово: «померти у дикій дурнуватій погоні». Перекладач зберіг саме головне – справжнє значення ідіоми, хоча в українській мові й не знайшлося відповідного фразеологізму. Додамо, що в «Англо-українському фразеологічному словнику» пропонується такий переклад: «дурниця, нереальна мрія, марна, дурна витівка», «гонитва за химерами» [4, с. 1010].

“Oh, don’t take any notice of her,” said Edmund. “She is always a wet blanket” [10, p. 370].

Переклад С. Андруховича: *– Ет, не зважай на неї, – сказав Едмунд. – Вічно вона як мокре рядно* [11, с. 127].

Переклад О. Манька: *– Ой, та не звертай на неї уваги, – вступив у розмову Едмунд. – Вона-бо полюбляє час від часу накрити нас мокрим рядном* [12, с. 101].

У репліці Едмунда автор знову використовує фразеологічне зрощення *a wet blanket*. В «Англо-українському фразеологічному словнику» знаходимо описовий переклад ідіоми: «людина, або обставина, що знеохочує, охолоджує» [4, с. 999]. С. Андрухович скористався калькуванням. На нашу думку,

переклад «мокре рядно» у цьому контексті недоречний, бо у «Фразеологічному словнику української мови» немає такого фразеологізму для позначення певної риси або загальної характеристики людини. Натомість, знаходимо фразеологізм «накрити мокрим рядном», що маємо в перекладі О. Манька: «Вона полюбляє час від часу накрити нас мокрим рядном». Але виникає питання: що мав на увазі перекладач? За контекстом бачимо, що Сюзан стомлена і розгублена. Вона так давно була у Нарнії, що вже забула у якому напрямку йти до Кам'яного Столу. Тому автор в образі Едмунда і вживає цю ідіому. Якщо звернутися до фразеологічного словника, то знаходимо таке визначення українського фразеологізму «накрити мокрим рядном»: «вилаяти кого-небудь (звичайно раптово, зненацька) або гостро висловити своє незадоволення», «піймати, захопити зненацька» [4, с. 528]. А з ситуації видно, що в дівчинки навіть бажання немає когось лаяти, вона повністю довіряється своїм братам. Пропонуємо перекласти цю ідіому однослівним відповідником «зануда»: «Вона завжди така зануда». Уважаємо, що такий переклад відповідає нормам української мови і не позбавлений експресивно-емоційного забарвлення.

"You've got that pocket compass of yours, Peter, haven't you? Well, then, we're as right as rain. We've only got to keep on going northwest" [1, p. 370].

Переклад С. Андруховича: – *Ти ж маєш при собі свій кишеньковий компас, Пітере, хіба ні? Що ж, тоді все гаразд. Ми всього-навсього мусимо прямувати на північний захід* [11, с. 127].

Переклад О. Манька: – *Маєш при собі свій кишеньковий компас? Чудово. Тоді все гаразд. Нам треба тримати курс на північний захід* [12, с. 101].

В «Англо-українському фразеологічному словнику» ідіома *as right as rain* перекладається «цілий і неушкоджений, здоровий», «у повному порядку, не може бути краще», «цілком вірно» [4, с. 820]. Однак, перекладачі, зваживши на контекст, не скористалися жодним із поданих значень. І С. Андрухович, і О. Манько дібрали український відповідник «тоді все гаразд», тобто подали описовий переклад ідіоми. На нашу думку, їхній вибір оптимальний, тому що в цьому випадку не має сенсу перевантажувати текст додатковими відтінками, український варіант виглядає природно.

Отже, необразний переклад користується популярністю, коли в українській мові немає відповідного фразеологізму. Перекладачам нерідко доводиться відмовитись від образності і застосувати описовий переклад. Якщо образність ідіоми легко сприймається читачами і не створюється враження штучності мови, перекладачі звертаються до калькування. Однак цей спосіб перекладу не найкращий і про нього згадують, коли відтворити ідіому по-інакшому неможливо. Трапляються випадки контекстуальної заміни, тобто для передачі змісту англійської ідіоми в українській мові перекладач знаходить інший за значенням фразеологізм, що не поступається в експресивності та відповідає стилістичному спрямуванню.

Література:

1. Lewis C.S. The Lion, the Witch and the Wardrobe. *The Chronicles of Narnia*. London : HarperCollinsPublishers, 2005. 767 p.
2. Льюїс К.С. Хроніки Нарнії. Лев, Біла Відьма та шафа / пер. з англ. В. Наріжно. Дніпропетровськ : Проспект, 2006. 224 с.

3. Льюїс К.С. Хроніки Нарнії: Книга 2: Лев, Чаклунка і стара шафа / пер. з англ. О. Манька. Львів : Свічадо, 2002. 152 с.
4. Англо-український словник / під заг. кер. С. І. Гороть. Вінниця : Нова Книга, 2006. 1700 с.
5. Chambers Dictionary of Idioms: English-Ukrainian semibilingual. К. : Всеуито, 2002. 475 с.
6. Lewis C.S. The Horse and His Boy // *The Chronicles of Narnia*. London : HarperCollinsPublishers, 2005. 767 p.
7. Льюїс К.С. Хроніки Нарнії. Кінь та його хлопчик / пер. з англ. В. Наріжна. Дніпропетровськ : Видавництво «Проспект», 2005. 224 с.
8. Льюїс К. С. Хроніки Нарнії: Книга 3: Кінь і хлопчик / пер. з англ. О. Манька. Львів : Свічадо, 2003. 168 с.
9. Lewis C.S. The Magician's Nephew // *The Chronicles of Narnia*. London : HarperCollinsPublishers, 2005. 767 p.
10. Lewis C.S. Prince Caspian // *The Chronicles of Narnia*. London : HarperCollinsPublishers, 2005. 767 p.
11. Льюїс К.С. Хроніки Нарнії. Принц Каспій / пер. з англ. С. Андрухович. Дніпропетровськ : Проспект, 2008. 240 с.
12. Льюїс К.С. Хроніки Нарнії: Книга 4: Принц Каспій / пер. з англ. О. Манька. Львів : Свічадо, 2004. 192 с.

Khaidari N., Miroshnyk S., Hrytsan A. Non-figurative translation of idioms (a case study of the book series "The Chronicles of Narnia")

Summary. The article is devoted to the peculiarities of non-figurative translation of idioms (a case study of the book series "The Chronicles of Narnia"). The purpose of the article is to find out the peculiarities of idioms and phraseology, as well as ways of their reproduction in Ukrainian (a case study of the book series "The Chronicles of Narnia" by C. S. Lewis "The Chronicles of Narnia" translated by V. Narizhnaya and O. Manka). It was found that the issue of adequate translation of idioms and phraseological units in literary works has always been important, and with the development of modern literature, it has become even more relevant. It is proved that the importance of the research is due to the cultural and worldview features of each nation, which may lose their originality and identity when they are translated from the "source language" to the "translation language". In this regard, the modern translator faces the task of not only choosing an equivalent to the idiom of the original language, but also preserving the stylistic colouring of the original work. This especially applies to fiction, where each hero, depending on age and type of employment, has an inherent vocabulary consisting of lexemes that most vividly reflect his character. It was determined that an adequate translation should be carried out taking into account the context, while it is necessary to preserve the stylistic meaning of the idiom and the emotional and expressive colouring. It was found that figurative translation is popular when there is no corresponding phraseology in the Ukrainian language. Translators often have to abandon imagery and use descriptive translation. If the imagery of the idiom is easily perceived by readers and does not create the impression of artificial language, translators turn to tracing. However, this method of translation is not the best and is used when it is impossible to reproduce the idiom in another way. There are cases of contextual substitution, that is, in order to convey the meaning of an English idiom in the Ukrainian language, the translator finds a phraseological unit with a different meaning, which is not inferior in expressiveness and corresponds to the stylistic direction.

Key words: source language, target language, translation, equivalent, idiom, phraseology, rendering.